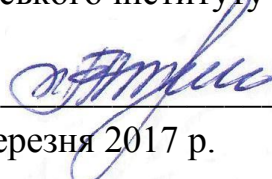

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

Київського інституту банківської справи

Л.І. Тутік

14 березня 2017 р.

ПРОГРАМА

фахового екзамену

для конкурсного відбору вступників

для здобуття освітнього ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавр

на основі отриманого раніше диплому молодшого спеціаліста

за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування (6.030508

«Фінанси і кредит»)

на денну форму навчання

Київ 2017

Укладачі:

Алексеєнко М.Д., д.е.н., професор кафедри фінансів і кредиту та банківської справи Київського інституту банківської справи

Наумов О.О., к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту та банківської справи Київського інституту банківської справи

Гладченко Л.П. к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту та банківської справи Київського інституту банківської справи

Рецензенти:

Матвієнко В.П., к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту та банківської справи Київського інституту банківської справи

Єщенко П.С., д.е.н., професор кафедри економічної теорії Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансів і кредиту та банківської справи Київського інституту банківської справи 5 лютого 2017 року (протокол № 7).

Розглянуто та ухвалено на засіданні Приймальної комісії Київського інституту банківської справи 14 березня 2017 (протокол № 7).

ЗМІСТ

Вступ	стор. 4
Зміст програми	5
Перелік питань за дисциплінами	18
Список рекомендованих джерел	24
Порядок проведення та критерії оцінювання вступного фахового випробування	27

ВСТУП

Мета вступного екзамену – визначення рівня підготовленості абітурієнтів, які мають диплом за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, бакалавра (спеціаліста) за іншим напрямом підготовки.

Цілі та задачі проведення вступного екзамену - виявлення реальних знань, умінь і навичок абітурієнтів як фахівців бакалаврського рівня.

Характеристика змісту програми

Програму вступних іспитів скомпоновано за темами, які створені згідно з нормативними дисциплінами «Освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів» спеціальності для дисципліни «Фінанси і кредит». Екзаменаційне завдання містить теоретичну частину, подану у формі тестування та двох питань розгорнутого типу і практичну частину, що надана практичним завданням. Така структура екзаменаційного завдання дозволить перевірити знання абітурієнтів з дисципліни, їх уміння використовувати категорійний апарат, методи обґрунтувань і розрахунків.

Вступне випробування базується на вимогах до знань та умінь випускника освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр (молодший спеціаліст) і включає зміст нормативних навчальних дисциплін професійно-практичної підготовки:

1. Теорія грошей і кредиту.
2. Фінансовий облік I.
3. Фінанси.
4. Банківська справа

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Київського інституту банківської справи.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ГРОШІ І КРЕДИТ

Тема 1. Концепції виникнення грошей

1. Концепції виникнення грошей
2. Розвиток форм вартості

Тема 2. Епоха золотого стандарту

1. Межі епохи золотого стандарту
2. Основні етапи усунення системи золотого стандарту
3. Зміна економічної ролі золота

Тема 3. Товарно-кредитне господарство

1. Усупільнення позичкового капіталу
2. Кредит і зміни виробничих відносин

3. Історичне місце товарно-кредитного господарства

Тема 4. Капітал. Кредит. Відсоток

1. Капітал: сутність і роль в економіці
2. Кредит: зростання ролі в економіці
3. Відсоток як інструмент управління економікою

Тема 5. Природа сучасних грошей

1. Виникнення і розвиток сучасних грошей
2. Природа сучасних грошей
3. Розвиток функцій грошей

Тема 6. Нові тенденції в розвитку кредитних грошей

1. Електронні гроші
2. Нові світові гроші
3. Перехід Європейського Союзу на нову грошову одиницю

Тема 7. Грошові реформи

1. Типи грошових реформ
2. Основний зміст грошових реформ постсоціалістичних країнах
3. Наслідки грошових реформ

Тема 8. Грошові реформи в Україні

1. Створення грошової системи в Україні
2. Етапи грошової реформи незалежної України

Тема 9. Грошовий обіг

1. Модель грошового обігу
2. Грошові агрегати
3. Грошові агрегати в Україні

Тема 10. Світовий ринок грошей

1. Світові валютні системи
2. Грошова система США
3. Вільноконвертована валюта. Переваги вільноконвертованих валют

Тема 11. Тенденції розвитку грошового ринку

1. Глобалізація економік світу
2. Перспективи впровадження єдиної світової валюти

Тема 10. Етапи розвитку грошового ринку

1. Економізм: принципи взаємодії грошей та товару
2. Фінансизм: роль грошей в сучасній економіці

ФІНАНСИ

Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії

Предмет фінансової науки. Необхідність фінансів в умовах товарного господарства. Суб'єкти та об'єкти фінансових відносин. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин. Централізовані фінансові фонди. Децентралізовані фінансові фонди.

Категоріальний та понятійний апарат у фінансовій науці.

Фінанси як історична категорія. Передумови появи фінансів.

Економічна сутність категорії «фінанси», її загальні ознаки. Функції фінансів як відображення їх сутності і суспільного призначення. Розподільна функція: первинний розподіл та перерозподіл, його інструменти. Контрольна функція та її практична реалізація.

Роль фінансів в ринковій економіці та в регулюванні соціально-економічного розвитку.

Фінансова система, її сфери, ланки та взаємозв'язок між ними. Інституційна будова фінансової системи України.

Тема 2. Генезис та еволюція фінансів

Зародження фінансових відносин у стародавніх державах. Склад доходів і витрат рабовласницької держави. Особливості державних фінансів у країнах Стародавнього Сходу та в Римській імперії.

Доходи і видатки феодальних держав. Основа доходів – домени та регалії. Майнові права глави держави як джерело феодальної ренти. Поземельний і подушний податки. Податковий імунітет дворянства і духовенства. Запозичення глави держави. Видатки феодальних держав.

Джерела первісного нагромадження капіталу у буржуазії: грабунок колоній, торговель, відкупна система податків, державні запозичення.

Тенденції розвитку фінансів в індустріальний епоху та у постіндустріальному світі.

Тема 3. Фінансове право і фінансова політика

Об'єктивна необхідність фінансового права як «правил гри» для функціонування фінансових відносин. Джерела фінансового права.

Фінансова політика, її сутність і взаємозв'язок з економічною і соціальною політикою. Фінансова стратегія та фінансова тактика, їх сутність та взаємозв'язок.

Складові напрями фінансової політики держави: податково-бюджетна (фіскальна) та грошово-кредитна (монетарна). Їх цілі та інструменти.

Типи фінансової політики держави: політика жорсткої і помірної регламентації фінансових відносин та політика мінімальних обмежень. Види фінансової політики у контексті регулювання економічного циклу: стабілізаційна стимулююча та стабілізаційна стримуюча політика.

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання

Сутність і призначення фінансів суб'єктів господарювання. Характерні ознаки фінансів на мікрорівні. Функції фінансів суб'єктів господарювання. Вплив форми організації підприємництва на формування статутного капіталу і фінансових ресурсів суб'єктів господарювання, на управління їх фінансовою діяльністю.

Внутрішні та зовнішні фінансові відносини та фінансові потоки суб'єктів господарювання.

Методи організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Комерційний розрахунок, неприбуткова діяльність, кошторисне фінансування, характеристика принципів їх організації.

Склад фінансових ресурсів підприємств, джерела їх формування, напрями використання та розміщення. Власні, залучені та запозичені фінансові ресурси.

Доходи підприємства, їх склад та економічна характеристика. Витрати підприємств, їх класифікація.

Фінансові результати діяльності підприємств. Прибуток та його види. Напрями розподілу прибутку. Джерела відшкодування збитків.

Тема 5. Фінанси домогосподарств

Сутність та особливості функціонування фінансів домогосподарств. Зміст фінансових відносин домогосподарств. Роль фінансів домогосподарств на ринку товарів і послуг, на ринку робочої сили, на фінансовому ринку.

Бюджет домогосподарства. Джерела і види доходів домогосподарств. Заробітна плата як основний вид доходів, її роль у формуванні доходів бюджету домогосподарств. Витрати бюджету домогосподарств, їх класифікація. Споживчі витрати та неспоживчі витрати. Обов'язкові платежі домогосподарств: податки і відрахування до бюджету та державних соціальних фондів, комунальні та інші щомісячні платежі, виконання кредитних зобов'язань.

Особливості взаємовідносин домогосподарств з державою. Вплив держави на формування доходів бюджетів домогосподарств. Соціальні стандарти. Прожитковий мінімум. Грошові трансферти населенню та негрошова допомога (пільги).

Грошові заощадження. Інвестиційна діяльність та формування інвестиційного портфеля домогосподарств. Фактори, що впливають на формування інвестиційного портфеля домогосподарств.

Тема 6. Податки. Податкова система

Економічна сутність податків. Характерні ознаки податків як обов'язкових платежів. Функції податків. Фіскальна функція податків як відображення їх суспільного призначення. Вимоги до податків у контексті реалізації фіскальної функції: достатність, регулярність і стабільність надходжень, рівномірність розподілу по території країни. Регулююча функція.

Форми прояву податкових платежів: податки, внески та відрахування, плата за користування ресурсами, збори.

Елементи оподаткування: платник (суб'єкт) податку, носій податку, об'єкт оподаткування, одиниця оподаткування, податкова ставка, джерело сплати податку, податкова квота. Види податкових ставок: тверді і процентні; уніфіковані і диференційовані; пропорційні, прогресивні і регресивні. Податкові пільги, їх види.

Класифікація податків за формою оподаткування. Види прямих податків: реальні та особисті податки. Оподаткування доходів як основна сучасна форма прямого оподаткування. Непрямі податки: універсальні та специфічні акцизи, мито, фіскальна монополія. Акцизи як основна сучасна форма непрямого оподаткування. Види універсальних акцизів: податок з продаж, податок з обороту, податок на додану вартість.

Класифікація податків за економічним змістом об'єкта оподаткування: податки на доходи, на майно та споживання.

Загальнодержавні та місцеві податки і збори.

Податкова система, теоретичні основи її побудови. Наукові принципи податкової системи. Склад податкової системи України відповідно до Податкового кодексу.

Тема 7. Бюджет. Бюджетна система

Бюджет як фінансова категорія, його характерні ознаки, призначення і роль. Функції бюджету. Розподільна функція. Територіальний, галузевий і соціальний напрями бюджетного перерозподілу вартості ВВП. Контрольна функція бюджету.

Бюджет як основний фінансовий план держави, його правовий статус. Показники, що характеризують стан бюджету як фінансового плану.

Бюджет держави як централізований фонд фінансових ресурсів. Загальний і спеціальний фонди бюджету

Поняття бюджетних доходів, джерела і методи їх формування. Податкові доходи бюджету. Неподаткові надходження і їх роль у формуванні доходів бюджету. Класифікація доходів бюджету.

Видатки бюджету, їх склад. Класифікації бюджетних видатків. Функціональна класифікація видатків. Економічна класифікація видатків: поточні, капітальні. Форми та принципи бюджетного фінансування.

Сальдо бюджету. Бюджетний профіцит та бюджетний дефіцит. Види бюджетного дефіциту: активний і пасивний, відкритий і прихований, стійкий і тимчасовий. Причини виникнення бюджетного дефіциту. Джерела фінансування дефіциту. Шляхи скорочення розміру бюджетного дефіциту.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Поняття бюджетної системи, її особливості при унітарному та федеративному державному устрої. Складові бюджетної системи України, принципи її побудови. Розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Міжбюджетні відносини.

Місцеві фінанси, їх склад. Місцеві бюджети як основа фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Власні і закріплені доходи місцевих бюджетів. Роль місцевого оподаткування у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування. Роль міжбюджетних трансфертів у збалансуванні місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів.

Сутність державного кредиту, його призначення і роль. Класифікації державних позик. Напрями використання коштів, отриманих від державних запозичень.

Державний борг, причини його виникнення і зростання. Види державного боргу: внутрішній і зовнішній, прямий і гарантований, капітальний і поточний. Обмеження граничного рівня державного боргу. Джерела погашення та обслуговування державного боргу. Методи управління державним боргом.

Тема 8. Страхування. Страховий ринок

Необхідність та економічна сутність страхування, його ознаки. Невизначеність і ризик як основа страхових відносин. Страхування як система страхового захисту, заснованого на солідарній відповідальності. Суб'єкти страхових відносин: страховики, страхувальники, застраховані, страхові агенти та страхові брокери. Функції страхування.

Класифікація страхування. Характеристика галузей страхування. Ризикове страхування та страхування життя. Перестраховування і співстраховування, їх сутність та механізм дії. Сутність та суспільне призначення соціального страхування.

Поняття страхового ринку і його інституційна структура. Страхове поле і страховий портфель. Діяльність страхових посередників на страховому ринку.

Державне регулювання страхової діяльності.

Тема 9. Фінансовий ринок

Фінансовий ринок та його роль у ринковій економіці. Заощадження та інвестиції – основні категорії фінансового ринку. Функції фінансового ринку. Функція перетворення заощаджень в інвестиції. Перерозподільна функція: перелив фінансових фондів між галузями, регіонами, країнами світу.

Суб'єкти фінансового ринку; емітенти, інвестори, посередники. Позичальники і кредитори. Регулятор ринку. Особливості місця і ролі держави на фінансовому ринку.

Класифікація фінансового ринку за формою фінансових ресурсів: ринок грошей, ринок капіталів, їх характеристика. Класифікація фінансового ринку за організацією торгівлі: кредитний ринок (ринок банківських позичок) і ринок цінних паперів (фондовий ринок). Сегменти ринку

цінних паперів: первинний і вторинний ринки, організований та неорганізований, біржовий і позабіржовий. Фондова біржа та її функції.

Цінні папери як інструменти фондового ринку, їх характеристика. Класифікація цінних паперів.

Тема 10. Міжнародні фінанси

Сутність міжнародних фінансів, їх складові. Зміст міжнародних фінансових відносин. Роль міжнародних фінансів у розвитку світової економіки.

Світові фінансові інституції. Міжнародний валютний фонд (МВФ), його завдання і напрями діяльності. Роль МВФ у забезпеченні стабільності світової та національних валютних систем. Кредитна політика МВФ та механізми кредитування.

Група Світового банку. Призначення і напрями діяльності Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР). Кредитна діяльність МБРР. Міжнародна асоціація розвитку і Міжнародна фінансова корпорація, їх сфери і напрями діяльності. Багатостороння агенція з гарантування іноземних інвестицій.

Регіональні міжнародні фінансові інституції (Європейський центральний банк, Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції і розвитку), їх завдання, сфери діяльності.

Світовий фінансовий ринок, його сегменти і сучасні тенденції розвитку.

Основи фінансів міжнародних організацій. Джерела формування бюджетів міжнародних організацій та напрями використання.

Бюджет ЄС, його призначення та особливості. Доходи бюджету ЄС, особливості їх формування. Видатки бюджету ЄС, ознаки їх класифікації.

Тема 11. Фінансовий менеджмент

Поняття фінансового менеджменту. Керуюча і керована система. Завдання фінансового менеджменту. Форми фінансового менеджменту: менеджмент державних фінансів і менеджмент суб'єктів господарювання. Елементи фінансового менеджменту: організація управління фінансами, фінансове планування, фінансовий облік і звітність, фінансовий контроль.

Державні фінанси як об'єкт управління. Складові державного фінансового менеджменту: бюджетний менеджмент, податковий менеджмент, борговий менеджмент. Характеристика кожної складової. Органи управління державними фінансами, їх функції. Фінансова безпека держави. Зовнішні та внутрішні загрози фінансовій безпеці держави. Основні показники, які характеризують фінансову безпеку.

Фінансовий менеджмент суб'єктів господарювання, його завдання. Суб'єкти і об'єкти фінансового менеджменту на мікрорівні. Фінансове планування і прогнозування: суть, завдання, методи. Види фінансових планів. Внутрішній фінансовий контроль, його, форми і методи. Фінансовий аудит як незалежний фінансовий контроль.

БАНКІВСЬКА СПРАВА

Тема 1. Банківські операції та послуги.

Економічна сутність банківських операцій та послуг. Пасивні операції банків. Активні операції банків. Комісійно-посередницькі операції банків. Традиційні та нетрадиційні операції та послуги українських банків.

Тема 2. Основи організації обліку банківських операцій та послуг.

Облік, його сутність та види. Фінансовий, управлінський та податковий обліки. Принципи організації бухгалтерського обліку та звітності в банках.

Організація та ведення бухгалтерського обліку в банках. Банківські документи для відображення в обліку операцій та послуг банків. Облікові реєстри. Види рахунків для

відображення в обліку банківських операцій та послуг. Аналітичний та синтетичний облік банківських операцій та послуг. План рахунків бухобліку в банках.

Методичне і нормативно-правове забезпечення обліку банківських операцій та послуг.

Тема 3. Звітність про банківські операції та послуги.

Суть, призначення і значення звітності. Вимоги, що пред'являються до звітності. Класифікація звітності банків. Фінансова та статистична звітність комерційних банків.

Порядок подання банківської звітності.

Тема 4. Фінансова стійкість комерційного банку.

Сутність фінансової стійкості комерційного банку.

Ліквідність та платоспроможність банку. Управління ліквідністю банку. Оцінювання потреби банку в ліквідних активах.

Економічні нормативи, що регулюють ліквідність банку.

Порядок формування обов'язкових резервів банками України.

Тема 5. Планування діяльності банку.

Система планування в банку. Стратегічне, тактичне та оперативне планування. Рівні планування в банку.

Бізнес-план та його зміст. Методичні основи складання бізнес-плану банківської установи.

Контроль та аналіз виконання бізнес-плану банківської установи.

Тема 6. Внутрішній аудит та його роль при здійсненні банківських операцій.

Сутність та види контролю за діяльністю банку. Зовнішній контроль (банківський нагляд) та зовнішній аудит. Внутрішній контроль (акціонерний, внутрішньотехнологічний, внутрішній аудит).

Необхідність внутрішнього аудиту. Внутрішній аудит і ревізії в банку. Функції внутрішнього аудиту: координаційна, контрольна, аналітична, інформаційна, захисна, консультаційна.

Класифікація внутрішнього аудиту в банку. Роль внутрішнього аудиту.

Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд.

Необхідність і завдання банківського регулювання та нагляду. Організація системи банківського регулювання та нагляду. Реєстрація та ліцензування банків. Установлення і контроль економічних нормативів, що регулюють діяльність банків. Рейтингова оцінка банків.

Виїзне інспектування банків. Робота з проблемними банками.

Тема 8. Кредитні відносини між Національним банком України і комерційними банками.

Економічна сутність і значення кредитів, що надаються центральними банками комерційним банкам.

Рефінансування банків через операції на відкритому ринку. Надання стабілізаційного кредиту.

Порядок рефінансування банків Національним банком України, які здійснюють довгострокове кредитування.

Тема 9. Запобігання та протидія легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

Поняття легалізації (відмивання) доходів. Сфера поширення фінансового моніторингу.

Система та суб'єкти фінансового моніторингу: первинний та державний.

Завдання та обов'язки суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Ідентифікація осіб, що здійснюють фінансові операції. Надання інформації про фінансову операцію.

Повноваження НБУ з питань фінансового моніторингу.

Фінансові операції, що підлягають обов'язковому та внутрішньому фінансовому моніторингу.

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Сутність та значення бухгалтерського обліку у системі управління підприємством. Мета та основні завдання ведення бухгалтерського обліку. Види бухгалтерського обліку. Порівняльна характеристика фінансового, управлінського та податкового обліку.

Склад та елементи фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби. Принципи підготовки фінансової звітності.

Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Сутність державного регулювання методології та організації обліку на підприємствах.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві: способи ведення бухгалтерського обліку, структура та функції бухгалтерського апарату. Поняття облікового процесу.

Сутність та значення облікової політики, порядок її розробки. Техніка ведення бухгалтерського обліку: розробка робочого плану рахунків, визначення форми обліку, графіків документообороту первинних документів і реєстрів обліку, організації їх архівування, визначення порядку проведення інвентаризації. Обґрунтування методичних елементів облікової політики щодо окремих об'єктів обліку.

Тема 2. Облік необоротних матеріальних активів

Сутність необоротних матеріальних активів, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення руху матеріальних необоротних активів.

Характеристика рахунків з обліку необоротних матеріальних активів. Облік надходження необоротних матеріальних активів та капітальних інвестицій. Порівняльна характеристика методів нарахування амортизації (зносу) необоротних матеріальних активів та порядок їх обліку. Облік вибуття необоротних матеріальних активів. Порядок здійснення та відображення переоцінки та зменшення корисності активів. Облік проведення ремонтів основних засобів господарським та підрядним способами. Організація та методика проведення інвентаризації необоротних матеріальних активів.

Особливості облік операцій з операційної та фінансової оренди необоротних матеріальних активів.

Розкриття інформації про необоротні матеріальні активи в облікових реєстрах та у фінансовій звітності.

Тема 3. Облік нематеріальних активів

Сутність нематеріальних активів, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення руху нематеріальних активів.

Характеристика рахунків з обліку нематеріальних активів. Облік надходження та вибуття нематеріальних активів. Облік амортизації (зносу) нематеріальних активів. Інвентаризація нематеріальних активів.

Розкриття інформації про нематеріальні активи в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 4. Облік довгострокових фінансових інвестицій

Сутність фінансових інвестицій, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Характеристика рахунків з обліку довгострокових фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Особливості обліку інвестицій за справедливою вартістю: метод амортизації собівартості та метод участі в капіталі.

Розкриття інформації про довгострокові фінансові інвестиції в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 5. Облік виробничих запасів

Сутність виробничих запасів, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення руху виробничих запасів.

Характеристика рахунків з обліку виробничих запасів. Синтетичний облік виробничих запасів та сутність методів оцінки їх руху. Аналітичний облік виробничих запасів. Особливості обліку товарно-виробничих запасів на складі. Облік оборотних МШП. Інвентаризація товарно-виробничих запасів.

Розкриття інформації про виробничі запаси в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 6. Облік витрат виробництва

Сутність витрат виробництва, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Характеристика рахунків з обліку витрат виробництва. Склад витрат, що формують собівартість продукції, робіт, послуг. Облік прямих витрат виробництва. Облік та розподіл загальновиробничих витрат. Облік витрат від браку продукції. Облік витрат основного та допоміжного виробництва. Оцінка та облік незавершеного виробництва. Облік витрат за елементами із використанням 8 класу рахунків.

Розкриття інформації про витрати виробництва в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 7. Облік готової продукції

Сутність готової продукції, її класифікація. Порядок визначення собівартості готової продукції. Документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік готової продукції. Розкриття інформації про готову продукцію в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 8. Облік дебіторської заборгованості

Сутність дебіторської заборгованості, її класифікація, порядок визнання та оцінки.

Характеристика рахунків з обліку дебіторської заборгованості.

Документальне оформлення та облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Порядок створення та облік резерву сумнівних боргів.

Облік дебіторської заборгованості за розрахунками. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік за нарахованими доходами. Облік

розрахунків за претензіями. Облік розрахунків за відшкодування завданих збитків. Розрахунки з іншими кредиторами.

Розкриття інформації про дебіторську заборгованість в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 9. Облік поточних фінансових інвестицій

Сутність фінансових інвестицій, їх класифікація, порядок визнання та оцінки. Характеристика рахунків з обліку поточних фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій. Розкриття інформації про поточні фінансові інвестиції в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 10. Облік грошових коштів

Сутність грошових коштів та грошового обігу. Загальний порядок ведення касових операцій та на рахунках в банку. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття.

Характеристика рахунків з обліку грошових коштів. Документальне оформлення та облік касових операцій. Облік інших грошових документів. Облік розрахунків векселями. Документальне оформлення та облік руху грошових коштів на рахунках у банку. Форми безготівкових розрахунків: розрахунки платіжними дорученнями, розрахунки платіжними вимогами-дорученнями, розрахунки чеками, акредитивами та векселями.

Інвентаризація грошових коштів.

Розкриття інформації про поточні фінансові інвестиції в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 11. Облік витрат майбутніх періодів.

Сутність витрат майбутніх періодів, їх класифікація. Документальне оформлення та облік витрат майбутніх періодів. Розкриття інформації про витрати майбутніх в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 12. Облік короткострокових зобов'язань

Сутність короткострокових зобов'язань, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення виникнення та погашення короткострокових зобов'язань. Характеристика рахунків з обліку короткострокових зобов'язань. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік короткострокових кредитів банку. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік операцій з короткостроковими векселями виданими. Облік розрахунків з учасниками. Облік розрахунків за іншими операціями.

Розкриття інформації про короткострокові зобов'язання в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 13. Облік оплати праці

Сутність розрахунків з оплати праці. Структура заробітної плати. Форми та системи оплати праці. Сутність розрахунків за страхуванням. Види загальнообов'язкового державного страхування. Види нарахувань на фонд оплати праці та утримань із заробітної плати.

Документальне оформлення розрахунків з оплати праці та за страхування.

Характеристика рахунків з обліку розрахунків з оплати праці та за страхування. Порядок нарахування та облік заробітної плати.

Облік розрахунків з оплати праці за невідпрацьований час. Порядок розрахунку середньої заробітної плати. Облік нарахування і виплати суми відпускних. Порядок створення резерву оплати відпусток. Облік нарахування і виплати допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Поняття загального страхового (трудового) стажу.

Види та порядок здійснення утримань із заробітної плати. Облік утримань із заробітної плати працівників.

Облік розрахунків за страхування.

Розкриття інформації про розрахунки з оплати праці та за страхування в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 14. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів

Сутність та види податків та платежів. Сутність розрахунків з бюджетом з податків та платежів, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення розрахунків з бюджетом. Характеристика рахунків з обліку розрахунків з бюджетом. Облік ПДВ. Сутність та облік податкового зобов'язання та податкового кредиту. Особливості нарахування та облік ПДФО. Порядок нарахування та облік податку на прибуток. Сутність постійних та тимчасового різниць при нарахування податку на прибутку у фінансовому обліку.

Розкриття інформації про розрахунки з бюджетом в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 15. Облік довгострокових зобов'язань

Сутність довгострокових зобов'язань, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення виникнення та погашення довгострокових зобов'язань. Характеристика рахунків з обліку довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових кредитів банку. Облік операцій з довгостроковими векселями виданими. Облік довгострокових зобов'язань з оренди. Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань.

Розкриття інформації про довгострокові зобов'язання в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 16. Облік доходів та витрат діяльності

Види діяльності, їх класифікація. Сутність доходів та витрат діяльності, їх класифікація, порядок визнання та оцінки.

Документальне оформлення виникнення доходів та витрат. Характеристика рахунків з обліку доходів та витрат. Синтетичний та аналітичний облік доходів від реалізації продукції. Порядок формування та облік собівартості реалізованої продукції.

Облік інших операційних доходів. Облік загальновиробничих витрат та порядок їх розподілу. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат.

Облік доходів та витрат фінансової діяльності. Облік доходів та витрат інвестиційної діяльності. Облік доходів та витрат іншої звичайної діяльності. Облік доходів та витрат від надзвичайних операцій.

Облік належної до сплати суми податку на прибуток за даними фінансового обліку.

Розкриття інформації про доходи та витрати діяльності в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 17. Облік доходів майбутніх періодів

Сутність доходів майбутніх періодів, їх класифікація. Характеристика рахунків з обліку доходів майбутніх періодів. Документальне оформлення та облік доходів майбутніх періодів. Розкриття інформації про доходи майбутніх періодів в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 18. Облік власного капіталу

Сутність власного капіталу, характеристика його складових.

Характеристика рахунків з обліку власного капіталу. Документальне оформлення формування та використання власного капіталу.

Облік статутного капіталу на підприємствах різних форм власності. Особливості обліку пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Порядок формування та облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Випадки вилучення капіталу, порядок здійснення операцій та обліку щодо вилучення капіталу.

Сутність забезпечення зобов'язань, порядок обліку забезпечення зобов'язань.

Розкриття інформації про власний капітал в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ

Перелік питань з дисципліни "Гроші і кредит "

1. Еволюція видів і форм грошей
2. Історія розвитку української гривні
3. Якісні властивості грошей.
4. Поняття та сутність грошового обороту.
5. Модель грошового обороту.
6. Сутність та види розрахунків у народному господарстві.
7. Грошова маса, грошові агрегати
8. Закони грошового обігу.
9. Державне регулювання грошового обігу.
10. Грошовий ринок, його структура
11. Попит на гроші
12. Пропозиція грошей, фактори що впливають на неї.
13. Грошова мультиплікація
14. Заощадження і інвестиції на грошовому ринку.
15. Грошова маса. Показники, що характеризують грошову масу.
16. Грошова системи, її елементи. Вимоги до неї.
17. Типи грошових систем та їх еволюція.
18. Проблеми формування національної грошової системи в Україні.
19. Фіскально-бюджетна і грошово-кредитна політика в системі державного регулювання економіки.
20. Механізм розвитку інфляції та її форми.
21. Вітчизняний та зарубіжний досвід подолання інфляції.
22. Поняття і типи грошових реформ, методи проведення грошових реформ.
23. Грошова реформа України 1996 року.
24. Валютна система та її елементи.
25. Валютне регулювання. Конвертованість валюти.
26. Валютний ринок. Чинники, що визначають кон'юнктуру валютного ринку.
27. Еволюція світової і валютної системи
28. Міжнародні ринки грошей і капіталів
29. Сучасні підходи до аналізу грошей.
30. Монетаризм як економічний світогляд.
31. Походження кредиту. Економічні причини. Формування кредитних відносин.
32. Межі та функції кредиту.
33. Форми кредиту та його види.
34. Позичковий капітал, поняття та сутність. Ринок позичкових капіталів.
35. Роль кредиту. Шляхи та методи удосконалення кредитної системи України.
36. Сутність та принципи кредитування.
37. Цінні папери в системі кредиту.
38. Форми видачі кредиту.
39. Кредитна система
40. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові інститути.
41. Банківська система, їх види і структура
42. Банківська система України
43. Банк. Види та функції банків
44. Призначення і статус Центральних банків, походження центральних банків.
45. Національний банк України. Його функції.

Перелік питань з дисципліни «Банківська справа»

1. Сутність банківських операцій та послуг.
2. Пасивні операції банків та їх характеристика.
3. Активні операції банків та їх характеристика.
4. Банківські послуги.
5. Суть і види обліку.
6. Принципи організації бухгалтерського обліку в банках.
7. Принципи бухобліку: обачливості та нарахування.
8. Банківські документи та їх види.
9. Документооборот за банківськими операціями.
10. Облікові реєстри та їх характеристика.
11. Бухгалтерські рахунки та їх види.
12. Балансові та позабалансові рахунки бухгалтерського обліку.
13. Аналітичний та синтетичний облік в банках.
14. План рахунків бухгалтерського обліку в банках.
15. Методичне і нормативно-правове забезпечення обліку в банках.
16. Сутність та види звітності банків..
17. Вимоги, що пред'являються до фінансової звітності.
18. Класифікація звітності банків.
19. Банківський баланс та його види.
20. Порядок подання банківської звітності.
21. Сутність фінансової стійкості банку.
22. Ліквідність та платоспроможність банку.
23. Управління ліквідністю за допомогою стратегії трансформації активів.
24. Стратегія запозичення ліквідних засобів.
25. Стратегія збалансованого управління ліквідністю.
26. Оцінювання потреби в ліквідних коштах через метод фондového пулу.
27. Структурування фондів як метод оцінювання потреби в ліквідних коштах.
28. Показники ліквідності як метод оцінки потреби в ліквідних засобах.
29. Нормативи НБУ, що регулюють ліквідність банку.
30. Формування обов'язкових резервів банками.
31. Необхідність планування діяльності банку.
32. Стратегічне, тактичне та оперативне планування.
33. Рівні планування в банку.
34. Бізнес-план банківської установи.
35. Контроль та аналіз виконання бізнес-плану банківської установи.
36. Суть і організаційні форми контролю.
37. Сутність аудиту.
38. Аудит підтверджуючий, системний та упереджувальний.
39. Внутрішній контроль банку.
40. Бухгалтерський та адміністративний внутрішньотехнологічний контроль.
41. Фінансовий та правовий внутрішньотехнологічний контроль.
42. Контроль за видами діяльності як складова внутрішньотехнологічного контролю.
43. Необхідність внутрішнього аудиту в банках.
44. Порівняльна характеристика внутрішнього аудиту і ревізії в банку.
45. Цілі внутрішнього аудиту.
46. Функції внутрішнього аудиту в банку.
47. Класифікація внутрішнього аудиту в банку.
48. Роль внутрішнього аудиту в банках.
49. Сутність понять “регулювання банківської діяльності” та “нагляд за діяльністю банків”.
50. Основні завдання банківського регулювання та нагляду.

51. Організація системи банківського регулювання та нагляду.
52. Методи нагляду за банками: безвізний нагляд та виїзне інспектування.
53. Реєстрація та ліцензування банків.
54. Економічні нормативи, що регулюють діяльність банків.
55. Рейтингова оцінка діяльності банків.
56. Виїзне інспектування банків.
57. Робота з проблемними банками.
58. Економічна сутність кредитів, що надаються центральними банками банкам.
59. Рефінансування банків через операції на відкритому ринку.
60. Операції РЕПО.
61. Стабілізаційні кредити банкам.
62. Рефінансування НБУ банків, що здійснюють довгострокове кредитування.
63. Система та суб'єкти фінансового моніторингу.
64. Завдання та обов'язки суб'єкта первинного фінансового моніторингу.
65. Повноваження НБУ з питань фінансового моніторингу.
66. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому та внутрішньому фінансовому моніторингу.

Перелік питань з дисципліни «Фінансовий облік»

1. Бухгалтерський облік: сутність, значення і принципи.
2. Правове регулювання обліку та фінансової звітності в Україні.
3. Облікова політика підприємства.
4. Поняття про форми бухгалтерського обліку.
5. Основні засоби, критерії їх визначення.
6. Класифікація основних засобів.
7. Оцінка основних засобів.
8. Облік надходження основних засобів.
9. Облік зносу основних засобів.
10. Облік витрат на утримання, ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів.
11. Облік результатів переоцінки основних засобів.
12. Облік вибуття основних засобів.
13. Облік операційної оренди.
14. Облік фінансової оренди.
15. Нематеріальні активи, їх класифікація і оцінка, критерії визнання.
16. Облік придбання (створення) нематеріальних активів.
17. Облік амортизації нематеріальних активів.
18. Класифікація виробничих запасів, їх оцінка та визнання.
19. Облік надходження запасів.
20. Облік вибуття запасів. Методи оцінки вибуття запасів.
21. Інвентаризація виробничих запасів.
22. Облік операцій на поточному рахунку в національній та іноземній валюті.
23. Облік касових операцій.
24. Облік розрахунків з підзвітними особами.
25. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
26. Економічна сутність та облік резерву сумнівних боргів.
27. Поняття і структура власного капіталу.
28. Облік формування статутного капіталу.
29. Облік додаткового та резервного капіталу.

30. Поняття та класифікація забезпечень в бухгалтерському обліку.
31. Загальні засади обліку зобов'язань: поняття та критерії визнання.
32. Облік довгострокових позик та векселів виданих
33. Облік розрахунків з постачальниками та підрядчиками.
34. Облік короткострокових позик та поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.
35. Порядок документального оформлення господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці при різних системах оплати праці.
36. Утримання із заробітної плати.
37. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків по оплаті праці.
38. Облік розрахунків за страхуванням.
39. Нарахування та виплата окремих видів виплат: відпускні та допоміжні з тимчасової втрати працездатності.
40. Витрати діяльності підприємства, критерії їх визнання та класифікація.
41. Класифікація та облік операційних витрат.
42. Загальновиробничі витрати, їх склад та облік.
43. Адміністративні витрати, їх склад та облік.
44. Витрати на збут, їх склад та облік.
45. Інші витрати операційної діяльності, їх склад та облік.
46. Витрати виробництва, їх склад та облік.
47. Методи обліку витрат та калькулювання собівартості.
48. Визначення доходу, класифікація та критерії визнання.
49. Облік доходів від основної діяльності.
50. Облік доходів від іншої звичайної діяльності.
51. Визначення фінансового результату діяльності.
52. Облік використання прибутку підприємства.
53. Значення фінансової звітності, принципи її підготовки та розкриття інформації.
54. Порядок складання «Балансу».
55. Порядок складання «Звіту про фінансові результати».

Перелік питань з дисципліни «Фінанси»

1. Сутність фінансів їх призначення, об'єкти і суб'єкти фінансових відносин.
2. Сутнісні ознаки фінансів як економічної категорії.
3. Функції фінансів.
4. Зв'язок фінансів з іншими вартісними економічними категоріями (ціною, заробітною платою, кредитом).
5. Зміст фінансових відносин на мікро- і макрорівні.
6. Сутність, склад і характеристика фінансової системи за внутрішньою будовою.
7. Сутність, склад і характеристика фінансової системи за її організаційною структурою.
8. Органи управління фінансами в Україні та їх основні функції.
9. Фінансовий механізм, його сутність і складові елементи.
10. Фінансова політика держави, її види.
11. Типи фінансової політики держави залежно від регламентації фінансових відносин.
12. Фінансова стратегія і фінансова тактика держави: сутність, завдання і взаємозв'язок.
13. Зміст напрямів фінансової політики держави.

14. Сутність і завдання фінансового планування.
15. Види фінансових планів, їх характеристика.
16. Методи фінансового планування.
17. Фінансовий контроль, його види і форми.
18. Методи проведення фінансового контролю.
19. Фінансові ресурси, їх види.
20. Управління фінансами: поняття, суб'єкти і об'єкти.
21. Сутність і особливості фінанси підприємств.
22. Доходи і витрати підприємства, їх класифікації.
23. Принципи організації фінансів комерційних підприємств.
24. Принципи організації фінансів неприбуткових організацій.
25. Сутність і принципи кошторисного фінансування.
26. Фінансові результати діяльності підприємств.
27. Прибуток підприємства, фактори, які впливають на його формування.
28. Напрями використання прибутку підприємств.
29. Сутність та ознаки податків як економічної категорії.
30. Функції податків.
31. Елементи системи оподаткування, їх характеристика.
32. Класифікації податків.
33. Прямі податки: сутність, види, переваги і недоліки.
34. Непрямі податки: сутність, види, переваги і недоліки.
35. Поняття та принципи побудови податкової системи.
36. Бюджетний устрій та бюджетна система
37. Структура бюджетної системи України.
38. Принципи побудови бюджетної системи України.
39. Економічний зміст, форма і матеріальне втілення бюджету.
40. Функції бюджету, як економічної категорії.
41. Бюджетний процес.
42. Дефіцит бюджету, його види.
43. Причини виникнення бюджетного дефіциту.
44. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Шляхи скорочення розміру бюджетного дефіциту.
45. Бюджетні доходи, їх види. Джерела і методи формування бюджетних доходів.
46. Бюджетні видатки, їх класифікації.
47. Місцеві фінанси, їх склад, об'єкти і суб'єкти.
48. Роль місцевих фінансів у соціально-економічному розвитку регіонів.
49. Міжбюджетні відносини: поняття, напрями і види.
50. Види міжбюджетних трансфертів.
51. Доходи і видатки місцевих бюджетів.
52. Сутність державного кредиту, його необхідність і функції.
53. Поняття державного кредиту, його відмінності від банківського кредиту.
54. Класифікації державних позик.
55. Поняття цільових позабюджетних фондів держави, їх необхідність і види.
56. Пенсійний фонд, його доходи і видатки.
57. Фонд соціального страхування на випадок безробіття, його доходи і видатки.

58. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, його доходи і видатки.
59. Державний борг: поняття і види.
60. Методи управління державними боргом.
61. Економічна необхідність страхування, його сутність і характерні ознаки.
62. Форми та галузі страхування.
63. Функції страхування.
64. Суб'єкти страхових відносин.
65. Страховий ринок: поняття та організаційна структура.
66. Фінансовий ринок, його сегменти.
67. Суб'єкти фінансового ринку (емітенти, інвестори, посередники).
68. Цінні папери, їх характеристика.
69. Фондова біржа та її функції.
70. Сутність, призначення і складові міжнародних фінансів.
71. Світовий фінансовий ринок, його сегменти та роль.
72. МВФ, напрями його діяльності.
73. Група Світового банку: склад і сфери діяльності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ГРОШІ І КРЕДИТ

1. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М. Банківська справа: Навчальний посібник – Львів: «Новий Світ-2000», – 2008. – 560 с.
2. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М., Андрейків Т.Я. Кредит і банківська справа: Підручник – К.: Знання, 2008.– 564 с.
3. Вовчак О.Д., Шпаргало Г.Є., Андрейків Т.Я. Платіжні системи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008.– 341 с.
4. Гроші та кредит. Інтерактивні методи викладання дисципліни: навч.посіб. / О.О. Чуб. – К.: КНЕУ, 2009. – 326 с.
5. Гроші та кредит: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни для студентів спец. «Банківська справа» / М.І. Савлук, І.М. Лазепка та ін. — К.: КНЕУ, 2006. — 200 с.
6. Гроші та кредит: Підручник / М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін. – К.: КНЕУ, 2007. – 802 с.
7. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-III. від 7 грудня 2000 р (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=2121-14>.
8. Закон України “Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні” від 10 грудня 1997р. (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/>.
9. Закон України “Про приватизаційні папери” від 6 березня 1992 р. № 2173-XII (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=2173-12>.
10. Закон України “Про фінансовий лізинг” від 11.12.2003, №381-IV. // Вісник НБУ. - 2004. - №3 (додаток).
11. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг в Україні” від 12 липня 2001 р. № 2664-III (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=2664-14>
12. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок” від 21 лютого 2006 р. № 1201-XII (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=3480-15>
13. Закон України ”Про Національний банк України” від 20.05.1999, № 679 –XIV (зі змінами та доповненнями від) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=679-14>.
14. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті. Затверджена постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22 (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
15. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах. Затверджена постановою Правління НБУ від 12.11.2003 № 492 (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=z1172-03>.
16. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Затверджена постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368 (зі змінами та доповненнями) - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/=z0841-01>.
17. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей. – К., 1999.
18. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: Навч. посібник.– К.: Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.
19. Лагутін В.Д. Гроші та грошовий обіг: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2007. – 260с.

20. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.; За заг. ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002. – 392с.
21. Національний банк і грошово-кредитна політика: Підручник / За ред. Мороза А.М., Пуховкіної М.Ф. – К.: КНЕУ, 2005. – 556с.
22. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні (в редакції постанови Правління НБУ від 15.12.2004 № 637) // Вісник НБУ - 2005. - №3 (додаток).
23. Указ Президента України “Про грошову реформу в Україні” від 25 серпня 1996 р. // Вісник Податкової служби України. - 2000. -№ 16.
24. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник: Вид. 3-тє, перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2008. – 432 с.

ФІНАНСИ

1. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки / Пер. з нім. С.І. Терещенко та О.О. Терещенка: передмова та наук. редагування В.М. Федосова. – К.: Либідь, 2000.
2. Бюджетна система: підруч. / за наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбов. літератури; Тернопіль: Екон. думка, 2012. – 871 с.
3. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; За заг. ред. В. Федосова. – К.: КНЕУ, 2004. – 864 с.
4. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416с.
5. Миргородська Л.О. Фінансові системи зарубіжних країн: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320с.
6. Міжнародні фінанси: Підручник / Ред. О.І. Рогач. – К.: Либідь, 2003. – 784 с.
7. Місцеві фінанси у схемах і таблицях: навч. посібник / [М. А. Гапонюк, А. Є. Буряченко, В. П. Яцюта та ін.] ; за заг. ред. В. М. Федосова. – К.: КНЕУ, 2010. - 600 с.
8. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.
9. Податкова ситсема України: навчальний посібник / за заг. ред. М.Я.Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011. – 656 с.
10. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. – К.: Центр Навчальної літератури, 2009. – 310 с.
11. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. – К.: 2010. – 326 с.
12. Фінанси: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: «Знання», 2012. — 687 с.
13. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.

БАНКІВСЬКА СПРАВА

1. Закони України:
  - “Про аудиторську діяльність” від 14.09.2006р. № 140-V;
  - “Про банки і банківську діяльність” від 7.12.2000р. № 2121-III;
  - “Про Національний банк України” від 20.05.1999р. № 679-XIV;
  - “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні” від 5.04.2001р. № 2346-III;
  - “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999р. № 996-IV;
  - “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом” від 28.11.2002р. № 249-IV.

2. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України.
3. Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України.
4. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні.
5. Аналіз банківської діяльності / За ред. А.М.Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2003. – 599с.
6. Банківські операції : Підручник / За ред. А.М.Мороза. – К. : КНЕУ, 2002. – 476с.
7. Гроші та кредит : Підручник / За ред. М.І.Савлука. – К. : КНЕУ, 2007. – 602с.
8. Кіреєв О.І., Шульга Н.П., Полетаєва О.С. Внутрішній аудит у комерційному банку. – КНТЕУ, 2001. – 295с.
9. Центральний банк і грошово-кредитна політика : Підручник. К. : КНЕУ, 2005. – 556с.
10. Облік та аудит у банках / За ред. А.М.Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2004. – 536с.
11. Платіжні системи : Навч. посібник. – К. : Либідь, 1998. – 416с.
12. Нормативні документи НБУ, банків та інша література за вказівкою керівника курсу.

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

1. Бабіч В.В. Фінансовий облік [текст]: навч. посібник / В.В. Бабіч, С.В. Сагова. У 2 част. – К.: КНЕУ, 2006. – 282с.
2. Бухгалтерський облік в Україні [текст]: навч. посібник / Р.Л. Хом'як, В.І. Лемішовський, А.С.Мороз та ін. За ред. Р.Л.Хом'яка. – 7-ме вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2008. – 1224 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник / Під заг. ред. Ф.Ф.Бутинця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
4. Гладких Т.В. Фінансовий облік [текст]: навч. посібник / Т.В. Гладких. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 480с.
5. Голов С.Ф. Фінансовий облік [текст]: підручник / С.Ф.Голов, В.М.Костюченко. І.Ю.Кравченко, Г.А.Ямборко. – К.: Лібра, 2005. – 976 с.
6. Крупка Я.Д. Фінансовий облік [текст]: підручник / Я.Д.Крупка, З.В.Задорожний, Н.Я.Микитюк та ін. – К.: «Хай-тек Прес», 2011. – 544 с.
7. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник / О.В.Лишиленко. – К.: Центр учбової літератури, 2005. – 528 с.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні (з наступними змінами і доповненнями): Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. [електронний ресурс]. – доступ. – www.rada.gov.ua.
9. Сук Л.К. Бухгалтерський облік [текст]: навч. посібник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К.: Знання, 2005. – 471с.
10. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський, фінансовий облік, оподаткування і звітність [текст]: навч. посібник / Н.М.Ткаченко. – К.: Алерта, 2011. – 923 с.
11. Фінансовий облік [текст]: навч. посібник / За ред. В.К.Орлової, М.С.Орлів, С.В.Хоми. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с.
12. Чебанова Н.В. Фінансовий облік [текст]: підручник / Н.В.Чебанова, Т.І.Єфименко. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 704 с.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступні випробування проводяться у вигляді тестування та практичних завдань. Для проведення тестування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до тестування ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення тестування приймальною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті Київського інституту банківської справи (<http://www.kibs.kiev.ua/>) та інформаційних стендах приймальної комісії.

Вступне випробування проводиться у строки передбачені Правилами прийому до Київського інституту банківської справи.

На тестування вступник з'являється з паспортом. Вступник одержує варіант завдання, який містить 15 тестів, для кожного з яких передбачено певна кількість варіантів відповідей.

Абітурієнту необхідно для кожного завдання знайти правильну відповідь і позначити її номер у картці відповідей у рядку, який відповідає номеру цього завдання. Кожне завдання передбачає один правильний варіант відповіді. На виконання завдання відводиться 2 години (120 хвилин).

За результатами вступних випробувань проводиться оцінка рівня фахових знань за наступними критеріями.

Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється в 4 бали, правильний розв'язок практичного завдання оцінюється в 10 балів, теоретичні завдання з розгорнутою відповіддю оцінюються максимально в 15 балів кожне. Максимальна сума балів за відповіді на всі питання становить 100.

Для переведення кількості балів в оцінки за чотирьохбальною системою оцінки знань вступників використовується така шкала переведення:

Кількість балів	Оцінка
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
59 і менше	незадовільно

Вступник, який набрав менше за 50 балів на фаховому випробуванні, не допускається до участі у конкурсі для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Заяву про апеляцію щодо кількості балів, отриманих на вступному випробуванні у Київському інституті банківської справи, вступник може подати особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення кількості балів, отриманих з даного вступного випробування. Заява про апеляцію подається відповідальному секретарю Приймальної комісії та розглядається головою Приймальної комісії.

Голова Приймальної комісії

Тутік Л.І.

Голова фахової екзаменаційної комісії

Гладченко Л.П.